

Buyts Ballotmedaille voor grondlegger chaostheorie

De Amerikaanse meteoroloog Edward Norton Lorenz ontvangt op woensdag 12 mei a.s. bij het KNMI in De Bilt de Buyts Ballotmedaille van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Hij krijgt de prijs voor zijn bijdrage aan de wetenschap op het gebied van weer- en klimaatvoorspellingen. Lorenz is de bedenker van de zogenaamde chaostheorie. Hij ontdekte dat een kleine verstoring in de atmosfeer grote gevolgen kan hebben voor het weer elders: de wiekslag van een vlinder in China kan een storm in Amerika tot gevolg hebben. Dit is van groot belang voor de methode waarmee de meerdaagse weersverwachting tegenwoordig wordt berekend. Zijn theorie wordt dagelijks toegepast voor het maken van weersverwachtingen op de middellange en langere termijn. De chaostheorie heeft overigens niet alleen de beoefening van de meteorologie, maar ook die van wetenschappen als biologie en geneeskunde en zelfs de sociale wetenschappen veranderd.

Edward Norton Lorenz (1917) is van huis uit wiskundige. Zijn carrière in de meteorologie begon in de Tweede Wereldoorlog, toen hij weersvoorspeller was voor het US Army Air Corps. Hij studeerde vervolgens meteorologie aan het Massachusetts Institute of Technology (MIT), promoveerde er en werd er vervolgens hoogleraar. Ook na zijn pensionering in 1987 bleef Lorenz actief in het onderzoek naar de atmosfeer.

De Buyts Ballotmedaille is de oudste meteorologische onderscheiding ter wereld. De medaille werd in 1888 ingesteld ter ere van de beroemde meteoroloog prof. C.H.D. Buyts Ballot (1817-1890), oprichter van het KNMI en lid van de Akademie. De KNAW kent de medaille sinds 1893 een keer in de tien jaar toe aan de onderzoeker die het meest heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de meteorologie. Edward Norton Lorenz is de twaalfde winnaar van de Buyts Ballotmedaille.

De uitreiking vindt in het kader van het 150 jarig jubileum van het KNMI deze keer plaats in de Buyts Ballotzaal van het meteorologisch instituut. Het KNMI wijdt die dag een symposium aan het werk van Lorenz. Het programma vindt u op de achterzijde van dit bericht. Voor de pers is er voorafgaand aan de conferentie, van 11.00 tot 12.30 uur, gelegenheid om met Edward Lorenz te spreken. ►

*Voor nadere inlichtingen of aanmelding kunt u zich wenden tot persvoorlichting van het
KNMI, tel. 030-2206317/386, 06-53 214 364, e-mail persvoorlichting@knmi.nl,
of de afdeling Voorlichting KNAW, Postbus 19121, 1000 GC Amsterdam, tel. 020-5510733/769,
e-mail voorlichting@bureau.knaw.nl*

Programma uitreiking Buys Ballotmedaille 2004

12 mei 2004, KNMI, De Bilt

- 13.30 uur ontvangst
- 14.00 uur welkom namens KNMI en KNAW door prof. dr. J. Oerlemans, voorzitter van de jury
- 14.05 uur drie voordrachten over verschillende aspecten van het werk van Edward Norton Lorenz door:
- prof. dr. F. Verhulst, Universiteit Utrecht
 - prof. dr. J.D. Opsteegh, KNMI en Universiteit Utrecht
 - dr. A. Hollingsworth, voormalig hoofd ECMWF
- 15.05 uur rede door prof. dr. J. de Jong, hoofddirecteur KNMI
- 15.15 uur laudatio door prof. dr. J. Oerlemans, voorzitter van de jury
- 15.30 uur uitreiking van de Buys Ballotmedaille door prof. dr. P.C. van der Vliet, voorzitter Afdeling Natuurkunde KNAW
- 15.35 uur dankwoord door prof. dr. E.N. Lorenz
- 15.45 uur receptie